

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 102. Epistola utriusque Legati ad Angliæ Oratorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](#)

Sæcul. XVI. tia longe clarissimum veneraretur, ejus-
A.C. 1529. que opera ac consilio in litis suæ pro-
gressu uti statuisset. Ergo eidem præ-
primis negotium dedit, ut rursus ante
discessum suum Papam adiret, eumque
eo inducere tentaret, ut novum ederet
diploma, quo hujus caussæ cognitionem
cunctis præter suos Legatos interdice-
ret, his vero tam amplam concederet
facultatem, ut absque provocatione ad
Sanctitatem suam huic liti finem impo-
nere valerent. Attamen Clemens Pa-
pa insidias, quas ei Rex struere molie-
batur, facile detexit, ac feliciter decli-
navit; unde Gardinerus & Brianus, qui
ambo revocabantur, de suæ legationis
successu parum contenti in patriam su-
am re infecta reverti cogebantur. His
subrogabatur Doctor Benetus, cui dun-
taxat in mandatis datum, ut quantum
in ipso esset, prohiberet, ne caussa ad
alios judices extra Regnum transferre-
tur.

§. CII.

Epistola utriusque Legati ad Angliae Oratorem.

Le Grand
l. cit. p. 126. *Huic Doctori ambo Legati Epistolam*
& seq. *tradebant ad Papam ac Cardinales*
Burnet Re- *deferendam, in qua his verbis totius*
form. Angl. *negotii seriem exponebant: „ Hucus-*
t. I, p. 107. *„ que irrito licet conatu ambas litigan-*
„ tium

„ tium partes ad mutuam concordiam Sæcul. XVI.
„ pertrahere fategimus. Verum Regi- A.C. 1529.
„ na nobis quoddam exhibuit diploma,
„ quod quamvis confictum esse soli-
„ dis rationibus demonstrare potuisse-
„ mus, demandatae tamen potestatis li-
„ mites nos excessuros credidimus, si
„ sententiam ferre, aut decidere velle-
„ mus, an Pontificis Epistolæ vel Con-
„ stitutiones validæ ac legitimæ sint;
„ nam nonnisi inviti ac reluctantes ju-
„ dicium nostrum proferimus in quæ-
„ stione, an summus Pontifex in certis
„ casibus legis gratiam facere valeat.
„ Hac ex caufsa optimum fore censem-
„ mus, si Sanctitas sua totam cauffam
„ ad suum tribunal revocet, simulque
„ Constitutionem edat, dummodo ea
„ succinctæ huic relationi, quam hic
„ inferimus, consona sit; nec hoc con-
„ filium nostrum exemplo caret, aliun-
„ de vero expeditum suppeditat medi-
„ um, quo amice lis componi, simul-
„ que satisfieri poterit huic Monarchæ,
„ qui pluribus abhinc annis identidem
„ crebris anxietatibus turbatus, indies
„ per varias Theologorum ac Juris Ca-
„ nonici peritorum opiniones magis
„ magisque sollicitudinum aculeis tor-
„ quetur, semperque incertus hæret,
„ quid potissimum eligeret, cum vali-
„ da utrinque argumenta militare cer-

P p 4 nat,

Sæcul. XVI. „ nat, nilque ardentius in votis habeat,
A.C. 1529. „ quam tutiorem viam amplecti. Nec
 „ parum hanc animi curam auget sum-
 „ mus mæror, quo Rex orbatum se
 „ dolet prole mascula, quæ pro salute
 „ populi sui absque controversia in
 „ spem Regni florere, suorumque sub-
 „ ditorum felicitatem certam reddere
 „ posset. Quapropter hujus caussæ de-
 „ cisionem diutius differri, haud æqu-
 „ um fore censemus, cum harum ra-
 „ tionum robur cunctis ceteris præva-
 „ leat, ac aliunde passim a Regis ho-
 „ stibus rumor spargatur, quod caussæ
 „ suæ momenta unice innitantur ma-
 „ ximo, quo Reginam conjugem suam
 „ persequitur odio, necnon effræni ali-
 „ am, quam tamen forte nequidem no-
 „ minare possent, ducendi desiderio.
 „ Haud equidem diffitemur, Reginam
 „ morosæ prorsus indolis fæminam,
 „ exigua admodum gratia ornatam,
 „ ac insuper procreandis liberis impa-
 „ rem; nihilominus vero vix simile vi-
 „ detur, quod Rex postremis vitæ suæ
 „ diebus non sine gravi animi levitate
 „ omnem affectum erga conjugem suam
 „ exuere, seque tot calumniis, tot mo-
 „ lestiis, anxiisque curis ex solo eam
 „ relinquendi desiderio exponere velit,
 „ postquam cum illa cunctos juventutis
 „ suæ annos jucunde transegerat, ei-
 „ que

„ que toto illo tempore crebris admo- **Sæcul. XVI.**
 „ dum testimentiis amoris sui sincerita- **A. C. 1529.**
 „ tem comprobata fecerat. Testamur
 „ enim, quod Rex noster verum Dei timo-
 „ rem atque ingens æquitatis studium in
 „ corde suo foveat, quapropter, licet
 „ de caussæ suæ justitia securus sit, ma-
 „ luit tamen Sedis Apostolicæ decisio-
 „ nem præstolari, quam proprii sui ju-
 „ dicii, aut juris peritorum consilia vel
 „ Procerum suorum suasiones sequi. „

„ Itaque omni, quo possumus, ar-
 „ dore rogamus & obsecramus Sancti-
 „ tatem suam, ut tandem Regi reme-
 „ dium, quo indiget, concedere velit,
 „ in præsenti enim rerum statu nullate-
 „ nus sacrorum Canonum severitati in-
 „ sistendum est; harum quippe legum
 „ interpres sunt summi Pontifices, Re-
 „ ges, cunctique Principes, præcipue
 „ ubi levis cujusdam indulgentiæ subsi-
 „ dio Rex, ejusque Regnum in fide ac
 „ obsequio conservari potest, severita-
 „ te autem utrumque amittendi peri-
 „ culum imminet. De cetero cuncta a-
 „ lia, quæ hac in caussa excogitari po-
 „ terunt, remedia totum Angliæ Reg-
 „ num tumultibus, ac dissidiis reple-
 „ bunt, ac forte omnem sacræ Sedis
 „ auctoritatem evertent; non pauci e-
 „ nim reperiuntur homines, qui vene-

P p 5 „ num,

Sæcul. XVI., num, quo inventi sunt, adhucdum
A C. 1529. „ occultant, quia Papam ac Regem
 „ sincera amicitia conjunctos timent.
 „ Denique ut Epistolæ nostræ finem im-
 „ ponamus, paucis exponimus, æqui-
 „ tatem deposcere, ut in præsenti re-
 „ rum vicissitudine, ubi hinc jus dubi-
 „ um, illinc periculum sat ingens est,
 „ Sanctitas sua quicquam de rigore Ec-
 „ clesiasticarum Sanctionum remittat;
 „ haud frustra enim in summi Pontificis
 „ judicio anima ac sacrorum Canonum
 „ vis reposita est. Si vero secus fece-
 „ rit Sanctitas sua, non modo Regem
 „ Angliæ, sed & talem fidei defenso-
 „ rem a se divellet, cuius potentia, ac
 „ fervens Religionis studium per uni-
 „ versum Orbem inclaruit. Præterea
 „ ferio perpendendum, quod Principes
 „ ac Nobiles hujus caußæ, ubi de eo-
 „ rum bonis ac vita agitur, decisionem
 „ tamdiu protrahi querantur, ac ubi-
 „ que ejusmodi cunctatio fugilletur,
 „ tamque indigna effutiantur, ut ea
 „ Sanctitati suæ referre minime aude-
 „ remus; dixisse tamen sufficiat, pa-
 „ lam a nonnullis fuisse dictum, quod
 „ summi Pontifices, quando id eis be-
 „ ne visum fuit, ipsa etiam Dei præce-
 „ pta immutarint; nunc vero Pontifex
 „ ea, quæ a quopiam suorum Præde-
 „ cessorum facta sunt, revocare renuat,
 „ per-

„ perinde ac si juris divini auctoritas Sæcul. XVI.
 „ quadam Bulla inferior esset. Equi- A. C. 1529.
 „ dem nulli labori parcimus, ut Regem _____
 „ inducamus, quatenus tamdiu præsto-
 „ lari velit, donec ad præsentes lite-
 „ ras nostras responsum acceperimus,
 „ quod & nos ea benignitate dari effli-
 „ ctim rogamus, ut inde Regis suorum-
 „ que subditorum animis tranquillitas
 „ reddatur; secus enim totum Angliæ
 „ Regnum a Sedis Apostolicæ obedien-
 „ tia scissum iri haud dubitamus. Igi-
 „ tur rursus Sanctitatem suam obtesta-
 „ mur, ut quocunque modo ac quam-
 „ primum poterit, Regi satisfaciat;
 „ cetera, eaque plura Sanctitas vestra
 „ ex præsentis Epistolæ latoribus per-
 „ cipiet, quæ nos tamen calamo confi-
 „ dere haud audemus; avide tamen
 „ responsum præstolamur, quo de Re-
 „ gis statu certum fieri judicium, suæ-
 „ que conscientiæ tranquillitas restituï
 „ valeat. „

§. CII.

Prima fortunæ Volsæo Cardinali ad- versæ initia.

Referunt Scriptorum nonnulli, quod
 Volsæus Cardinalis propter præfa-
 tam Epistolam apud Angliæ Regem in
 offensa esse cæperit; arguebatur enim
 hic